

ANY VII

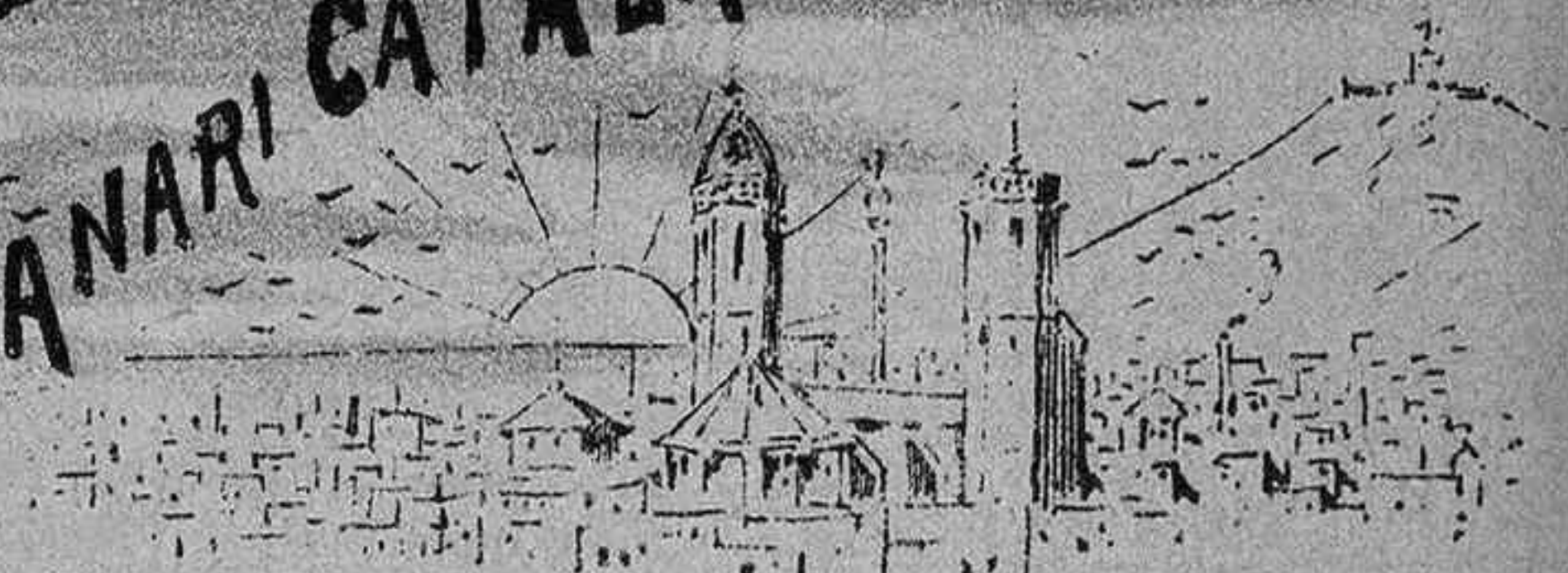
NÚM. 298

BARCELONA 10 MAIG 1894.

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

Ser d' un home rich, muller,
festas frequentá á desdi,
gastá com sorra 'l diner
y tení aprop un cusí...
¡Qué deliciós te de ser!...

CRÓNICA DE LA SETMANA

JA va tenir lloch la festa anual per la que aquella romántica D.ª Violant 's tornava boija... ja los de las as y las es varen poder lluhir lo seu garbo en l' art de las ratllas curtas y fins lo Sr. Aspiazu va obrir la sessió *en catalá*, entussiasmant als renaixensos que 's varen cuidá á reventarse las mans com si hagués sigut 'n Guimerá qui hagués dit una de aquellas cosas que sempre son

bonas, bastant que surtin de la boca del seu infalible.

Lo senyor Collell, que casi lo trovém ja massa gran pera ficarse en aquesta classe de lluytas propias dels *jovencel-los* de la primera volada, va llegir la seva poesia, que realment era acreedora del premi que li varen concedir, valentli una ovació que lo canonje-poeta va rebre ab la serenitat del que está acostumat á ser admirat y aplaudit moltes vegadas.

Lo guanyador de la envejada englantina Sr. Margall, va confiar la lectura de la seva composició al Sr. Blanch, que, com te un coll privilegiat pera fer aquesta tasca 's trova molt sovint en lo cas de fer de *trompeter* del Gay saber, ab gran contentament de l' auditori que pot ferse cárrech de lo que li llegeixen.

Entre que la poesia s' ho valia y que lo Sr. Blanch va llegirla be, se li concedí l' honor de la repetició.

Lo nostre aplauso al autor y al lector.

Lo Sr. Ubach y Vinyeta guanyá un accésit al igual que lo Sr. Montanyola per sas composicions *La pubilla catalana* y *Lo tambor de Sampedor*.

La viola d' or y argent, com casi de costum, no va ser adjudicada, *errantla d' un punt* los Srs. Colom y Bart. Nosaltres l' hauriam donada á un dels dos, ó la mitat á cada hú, per alló de: *á la millor poesia etc.* pero... cada hú, per 'llí hont l' enfila.

Després dels premis *de cajón* van otorgarsen d' *extrajudicials* pescantne dos lo Sr. Ramón, altre lo Sr. Bover, altre lo Sr. Escriu y un accésit lo Sr. Pont, y acabat amén Jesús.

Després del auto de fé ab lo paper carbassejat, lo senyor Banye va despedir al públich que 's moria de ganas d' anar á pendre la fresca, ab un bonich discurs de gracias qu' encara que valia, la gent desitjava que s' acabés aviat.

Per fi tocá la musica
un pas doble molt ayrós,
y per tocá alguna cosa
també jo vaig tocá 'l dos.

Y hasta l' altre any si 'n Moret ho vol, y lo govern 'ns deixa forsas pera caminar y los poetas poden alimentarse pera coordinar ideas y trasmetrelas en la tradicional festa que jo ja l' hauria deixada á recó fa temps ab perdó dels aficionats.

*
* *

Ja han arribat! Ja son aquí!,... Pero quants y quants al mitj del fandango devían exclamar: *Si de esta escapo y no muero...* y 'n varen escapar que ja 'n poden dar gracias á Deu y á las onadas que no devían dur malicia.

Jo, creguin, que al sapiguer que lo *Bellver* havia pogut agafar port, vaig tenirne una verdadera satisfacció; puig á pesar de no ser amich d' aquestas manifestacions en gros, respecto la voluntat de cadascú perque fassi de la seva capa... una americana ó un chaqué.

Lo bisbe de Lugo, un dels tripulants del vapor citat, no va entretenirse gens á Barcelona sino que va agafar los trastets y cap á la seva diócesis falta gent; allí tot lo que li ha passat ho contaré á sa tía ó als parents mes próxims, y lo qu' es á bordo á menjar galetas soch d' opinió que trigaré á tornarhi.

Jo faria lo mateix.

ESTUDIANT.

¡A Saragossa! (1)

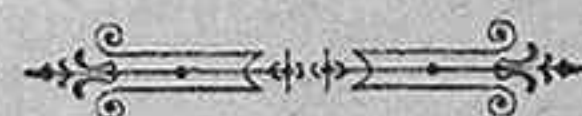
¡Ja lo tren preparat nos espera!
ja 'ns avisa que aném tots pujant,
¡puig ja es hora!
¡que ningu quedi gens endarrera!
¡puig ja es hora
de marxar tots plegats, boy cantant!

—
¡Al tren que ja es hora!
¡anemhi, companys!
no fem mes demora
que ans de poch ja veurém monts y estanys;
¡anemhi ja es hora!
de fer la festa com altres anys.

—
¡Via enfora d' estació,
no parém fins á Aragó.
L' estandart onejém
d' eix exércit de pau
qu' en Clavé fundá un jorn
d' honrats fills del treball.
A Saragossa aném
per fer un festival
y ab orgull cantarém
entre 'ls saragossans.

—
¡Apa! qu' ells nos esperan!
¡apa, endevant!
y ab goig dems' un saludo
ben fraternal.

M. GARDÓ FERRER.

(1) Escrit expresament pels coristas de l' *Associació dels coros de Clavé* qu' anirán á Saragossa á fer un festival, y pujan cantarho ab la música de la tercera part de *Los Nets pels Almogavers*.

CURIOSITATS

Las corridas de Toros

L'origen de las corridas de toros ha sigut causa de variadas discussions, dant per resultat que, en vritat, s'ignora completament, tanta es la diversitat d'opinions qu' existeixen referent á aquesta festa nacional espanyola.

A pesar de tot y dat lo nom de *Taurilia*, joch en us entre los antichs romans, be podria ser que las nostras corridas de toros haguessin tingut lo seu principi en aquesta festa de l'antiga Roma.

En cambi diu D. Nicolau Fernández de Moratin que las festas de toros no son d'origen romá á no ser qu'estigan tan desfiguradas que ni relació tingan ab las lluytas del Circo, hont mes punts de contacte hi tenim las lluytas dels caimans burlats per gladiadors ab tanta destresa com ho son los nostres toros per los toreros de mes fama.

Altres historiadors opinan que las corridas de toros sou d'origen musulman aprofitant per aquestas festas los antichs circos romans de Córdoba, Sevilla, Tarragona y altres punts quals runas encara poden admirarse en algunas d'aquestas poblacions.

De tots modos, no hi ha dupte que en temps de la dominació árabe va ser quan va comensar á pendrer la festa lo verdader caràcter que avuy conserva, sent lo mateix Diaz de Vivar (El Cid) qui va compartir mes d'una vegada ab los caballers moros l'honor de *llansejar* los toros mes braus del realme, sent l'admiració del mateix monarca.

Lo llicenciat Francisco de Cepeda, en sa *Resumpta historial de España*, afirma que al any 1100's varen correr toros públichs, espectacle *sol en Espanya*.

S'varen correr toros també en León, quan lo rey D. Alfons VIII va casar á sa filla D.ª Urraca ab lo rey D. Garcia de Navarra.

En o regnat de Juan II van comensar las corridas de toros á pendrer la típica fisonomia qu'avuy tenen, comensantse á construir la antiga plassa de Madrid sent los juheus los primers arrendataris (empresaris) d'ella.

En temps de Carlos V va pendrer la festa tal apogeo que lo mateix emperador á pesar de ser extranger va matar un toro d'una llansada en la plassa de Valladolid en celebrat del naixement del seu fill Felip II.

Fernando Pizarro, lo conquistador del Perú va ser un torero notable y lo rey D. Sebastiá tenia fama de *rejoneador* dels de mellor temple.

Felip IV va matar gran nombre de toros ja ab llansa ja ab estoch, arrivant á tant l'afició, que Gaspar Bonifay del hábit de Santiago va imprimir unas *reglas de torear*, Luis de Trajo de la ordre de Santiago las *Obligaciones y duelo* d'aquest exercissi, y Juan de Valencia una obra titulada *Advertencias para torear*.

Aquestas lidias en aquella época eran solament propias de nobles y caballers y 's conta d'alguns, moros y cristians, que d'un mandoble tallavan en rodó lo cap de la fera á carrera estesa.

Entre los que mes se distingiren en aquestas lluytas, l'Historia 'ns ha dat á coneixer á Muza, Malique, Alabez y Gazal. Entre los cristians parla Quevedo de Cea, Velada y Vellamor, lo duch de Maqueda, Bonifay, Cantillana, Ozeta, Zárata, Sártao, Riaño, lo compte de Villamediana etc., y altres.

En temps de Felip V va arribar un periodo gran de decadencia, puig aquest monarca era poch amant de la festa nacional y lo que fins á 1700 havia sigut patrimoni excludiu de las classes elevadas, va passar al quart estat ab armas y bagatjes.

Las primeras cuadrillas de toreros varen formarse en Andalucia y Navarra ab collas abigarradas, recurrent pobles y caserios fins á internarse á Fransa y á Italia ahont duenthi mes valor qu'art ocasionava moltas víctimas.

Sense la gran afició del poble espanyol, la repugancia de Felip V per aquesta festa, l'hauria acabada completament.

Dels toreros moderns han sobresurtit Francisco Romero de Ronda, Joaquín Rodriguez (Costillares) Juan Romero, Pedro Romero, *Pepe-Hillo* y Montes.

PEPET DEL HORT.

Aperturas de Registro

Lo dilluns passat va fer lo primer viatge de circumvalació lo nou y brillant vapor *El Heraldo de Barcelona*, capitá A. de Arcos ab un cargament escullit qu'honra á la casa consignataria.

Fará viatjes diaris desde l'escollera del carrer de l'Unió N.º 30, y zarpará á entrada de fosch tant si está la mar en calma com si bufa lo ciclón mes terrible.

Dará abonos de passatge á 1 pessetas al mes en Barcelona, 4 lo trimestre en Provincias, y á 9 y á 8 per lo que respecta á Ultramar y al Extranger.

De modo y de manera que qui no s'hi emborqui serà que no te sanch marina en sas venas.

Epigramàtich

A MOS AMICHS GRAU Y RUSSINYOL

ESTAVAN en un café
jugant al tuti dos joves,
y á n' allí donavan provas
que 'l sabian jugar bé.
La sort ab son tripijoch,
sols á un d'ells favorexia
y l'altre sempre perdía
encar' que tingués bon joch.
Lo pagano, un cop, tingué
bon joch, pensantse guanyá,
més l'altre 'l desesperá
puig que tuti li va fé'
Aquell alsantse d'un bot
va dir:—No 'm deixas fer basa.—
y 'l company digué ab catxassa:
—¡Y aixó que t'ho toco tot!...

JOSEPH PUJ-DAS.

CARAMBOLAS

Fatcleria

—Ay... Mal llamp te matil
—Qué fa aquest boij!..

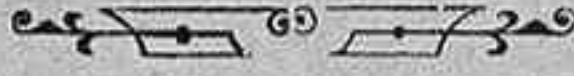
LA TOMASA

MEDITACIO

—Qu' es estrany que 'ls Pares de familia
'ns deixin tant temps en repós...

¡N' hi ha per morir-se d' angunia!

TOT aixó dels auguris tan adversos com favorables son una falornia neta y pelada. Ni la sal que impensadament se llença, ni 'l cristall que involuntariament se trenca, ni l' oli que 's vessa, porta desgracia; ni la visita d' una papallona, ni 'l tacarse de vi, es sort. Aixó no son mes que supersticions, *infundis* com deyan en l' Edat mitja.

No obstant, aquesta creencia está tan arraigada que hi ha home que per matar un gat negre á las dotze de la nit en lo bell mitj de dos camins creuhats, fora capás d' abandonar á qualsevol individu de la familia que s' estés morint.

Tota ma vida he sentit dir que quan se llença un misto encés y al caure en terra no s' apaga es indici vehement de que á la persona te que sobrevenirli una sort metálica d' un duro per amunt.

No ho creguin. En la meva práctica de fumador calculin si n' he llençat de mistos encesos! y he vist que 'ls duros continuan sent duros y ben *duros*.. de pelar.

¡No 's troban tan facilment los duros!

Un dia—y ara ja entro en materia del cas que vull contarlos—en una casa que jo visito diariament en las llargas temporadas que passo á Barcelona, á quals contertulis aprecio de veras, estavam enrahonant de aqueixas opinións ó creencias vulgars referents als auguris, especialment dels grills (grills cantants y sonants) que 's diu que *portan bona sombra*.

—La inesperada aparició d' un grill! —deya un contertuli—sense que ningú 'l presenti, anuncia, segons se diu, alguna fortuna sobtada.

En aquesta conversació estavam quan repentinament se *personó* un elegant gomós del interesantíssim ram dels grills.

Primerament oírem unas notas soltas, confosas y estiradas, de manera que semblava que la qu'a d' una nota arrastrava 'l cap de l' altra (suposant que 'n tinguin de cap y qua).

Confundirem, ho confesso ab rubor per la meva part, aquells sonidos atiplats ab los que produheix un instrument natural, y esclatá una gran riallada.

Se repetiren las notas; aquestas passaren á formar escalas perfectas.

—¡Un grill!—esclamarem á coro los allí reunits.

—Es aquí—digué un ficant la má en un recó fosch que hi havia una gata que gatusava, treyent violentament la má tota esgarrapada.

—No; aquí—contestá un altre ficant la má, sense donarsen compte, dintre d' un jerro d' olivas, treyentla tota enllotada.

Per fi guiats pel sonido tropessarem ab lo *professor*.

Efectivament, era un tenor ab alas y negre com la seda... negra. Anava primorosament vestit d'abat, ab la seva calsa curta, la seva ben ajustada casaqueta... Tot li queya ni pintat. ¡Qu' era hermós!

—¡Bon auguri!—digué aquell del llot.

—Demá mateix 'm casol—observá 'l mes lleig de tots.

—Jo, avuy;—respongué un altre que no veyá al mon mes espina que 'l tenir de tractar ab sogras.

Mes jo, lliberal per essencia, que sempre m' ha fet

por pendrer nou estat, puig entench que equival lo casarse á renunciar á la dolça independéncia *solteriana* y reclamo una condecoració y patent d' invenció per haver inventat la paraula subratllada, porque l' entrar en matrimoni es donar llibertat á la dona á cambi de la esclavitut que cobra l' home; y mes positivista que 'ls demés companys, vaig cridar:

—¡Rés de casoris; juguém á la lotería!

Aquesta proposició que la cregueren mágica, fou secundada ab verdader entusiasme pels companys, com en los dramas y tragedias denominadas "d' época" pels actors, tant que ni vaig tenir necessitat de defensarla.

—¡Santa paraula! Juguém!—cridá unánim l' acompanyament.

—Lo primer que s' ha de fer—digué 'l de major edat—es procurar per la dispesa del grill; convé tractarlo bé; y després comprá un bitllet de la lotería nacional.

Tots plegats digueren com si 's tractés d' una conspiració: —¡Gran idea!!...

Ab tan plausible motiu de l' aparició del profeta loterich-musical no faltá qui comensá un panegirich del bufó y vivaratxo insecte, assegurant que l' home, abans de serho, havia sigut grill. Qui aixó deya 'era un aixerit estudiant molt fort d' historia natural.

—Tan poderosa y arraigada es la creencia, amichs meus, que 'l vulgo conserva del elegant y artista insecte—continuá dihent l' orador—que quan se vol indicar que una persona es acaudalada se sol dir: "es mes rich que 'l grill."

Y aquest *eloqüentíssim* discurs, acompanyat d' un luxu de mímica, lo deya posat de peus sobre una cadira que 'ns deixá á tots boca-badats.

Donchs comprarém lo bitllet.

Jo vaig somniar aquella nit que tenia 'l llit parat dintre d' una grillera y que dormía rodejat de carinyosos grills.

—Estiguéu quiets—deya jo á aquells animalets que m' acariciavan—y calleu, que 'm teniu marejat. Demá ó demá passat quan cobri la grossa, ja us convidaré á un banquet... d' escarola.

Y ells repetían aquell agradable concert de *rich, rich, rich*... ¡Ay, m' enamoravan!

Vingué 'l día del sorteig; porque 'ls días arriuan.

¡Quinas horas tan angustiosas las que transcurren en la incertesa!

—¡Potser s' haurá equivocat de casa aquell grill!—pensava jo.—¡Potser es un escarbat disfressat de grill!

—Pero no—'m contestava á mí mateix— es grill y ben grill y que perteneix al art lírich-sério d' ópera italiana, porque quan *canta* no se li comprén la lletra.

—¡¡La lotería del *loreo*!! ¡¡¡Los premis majors de la lotería!!!

Aquest crit, esperat com lo *maná del Cel*, llençat, y repetit per aqueixos infatigables *grills* de publicitat, aqueixos laboriosos industrials y conseqüents venedors de periódichs; aquest crit, deya, se 'm ficá en los oídos, com una furona 's ficaria dintre una lluriguera buscant un conill.

Vaig comprar un exemplar de la llista; vaig buscar ab anhel lo número del nostre billet... y ¡altra feyna hi havia que 'esser allí! ¡y tants números que hi havia!

Vaig pensar assassinar al grill; pero 'm contingué la idea de la responsabilitat judicial.

L' amo del insecte 's presentá á demanarlo, y nosaltres reclamarem danys y perjudicis després d'explicar-li lo ocorregut.

¡Qué! — digue mirantnos de fit á fit—¿Vostés están ab aixó dels grills? Homes, si es una *grilla*.

No salem si volia dir que l' insecte era famella, ó que la creencia es una gofia.

Si es aixó últim declaro ingenuament que no 'm sab greu que siga una mentida; lo que va molestar-me de veras va ser no haver tret la rifa ¿ho volen creurer?

N. BAS SOCIAS.

¡BONA NIT!

MALVINATJE 'l mon dolent!
Gasto resmas de papé,
y no puch espresar bé
lo que tinch al pensament.
Escrich un vers; está mal.
L' esborro; n' escrich deu mes
per esborrarlos y res;
altre cop tot queda igual.
Me tanco sol al quartet
com si m' apartés del mon;
me pessigo 'l nas y 'l front
com si 'm toqués del bolet;
pero ca... es tontería;
puig la musa 'm deixa sol
y 'm trobo fet un mussol
lluytant ab la poesia.
Jo prou busco ab frenesí
los consonants malehits...
¡Si sabian quantas nits
fa que no hi pogut dormí!

.....
.....
Pero veig que ja he surtit
ab la meva. Tot té fi;
lectors, me 'n vaig á dormí,
y que tinguin bona nit.

LLUIS SALVADOR

DITS Y FETS

*Tu bien es mi contento
Tu mal mi mayor sufrir,
¿Que 't creus? Si qu' ets ben tonta,
La ploma fa 'l que li dich.*

*Desempedraré la calle
Y la cubriré de arena,
Tal com se fa pels malalts
Per quan tú passis, Marieta!*

*Que amor busquen tus ojos
No es cosa extraña,
Mes no es fácil que 'l trobis,
Que hi tens lleganyas!*

*No esperes que una mudanza
me dé la tranquilidad,
Que me l' ha dada ton pare
ab los dròps que m' ha ciavat.*

SOLRAC ITRAM

SOMNI

Hojas del arbol caidas...

DEL Clot al Poble Sech—no dich mentidas—
de Gracia fins al Moll,
no 's trovaria pas—m' hi jugo 'i coll—
un jove que tingués tant ben reunidas
com jo, las qualitats per' fer molt giró
de carinyo á n' el *sexo* dit *hermós*...
(Tot lo dia ¡ay! havia de fer l' ós
per poguer dar l' abast—mal m' está 'l dirho).

Carregat d' il-lusions
y sense mal-de-caps, solter, vivia
molt tranquil, molt felís, y á mes, tenia
lo que 's diu *relacions*
ab una moreneta
tan senzilla, tan fina y senyoreta,
qu' era alló, «cor que vols, cor que desitjas».
(Val á dirho; l' amor anava á mitjas).

La vida no era mes—parlant per mí—
que una vinya, (no sempre es un jardí)
una vinya ó un hort, no m' hi faig fort:
vull dir qu' era un solter de massa sort.
(Tant si es la vida un hort, com una vinya,
la gran cosa es fer veure—qui s' enginya—
que sempre 'n ve de! hort).

Escribint molts *conatos* de comedias
y llegint pochs saynetes y tragedias
matava 'ls moments d' oci, sabent viure...
(Sino que—per deber—aquí haig de dir
que d' ensá que soch home, á mí, l' escriure
m' ha fet perdre 'l llegir).

Empró, no divaguém y aném al cas:
promés ab una nena molt remaca
y no faltantme un *nap* á la butxaca,
jo no envejaba pas
ni la fortuna inmensa de 'n Comillas,
ni 'l talent del insigne Echegaray.
(Tenia molta terra á las Antillas...
Vull dirvos que... á mí ray!)

Aixó y tenir 'n per vendre 'n—de salut—
lliure y enamorat,
als vinticinch anyets—la milló edat—
'm volava talment la joventut.

.....
.....
De la Llibertat veyá 'l pas obert
y envers la Llibertat m' encaminava ..
quan desclucant 'ls ulls, quedant despert,
vaig comprendre ¡infelis! que somniava.

Allargo 'l bras... y toco 'l de la dona;
estiro 'l peu... y toco 'l del *marrech*...
Llavoras 'm recordo (aquesta es bona!)
que ja feya un parell de anyets (¡ja ho crechl)
que per' fer com 'ls altres, perque sí,
vaig carregar la creu (i) dintre del Pi.

(Después d' haver somniat lo qu' he somniat,
un somni també 'm sembla 'l ser casat.

J. BARBANY.

1 Del Matrimoni.

Guixos, cromos, algún sart,
orga, sermons y gometas:
tot plegat una pesseta...
Sañores ¡¡vagin entrant!!

LICEO

Lo benefici de la simpática tiple cómica Sra. Magnani se vegé favoregut de escullida concurrència que l'aplaudí calurosament en lo trascurs de la representació de *Le campagne di Corneville*, que com es ja sabut hi ratlla á envejable altura.

En un dels intermedis cantá lo preciós vals de Arditi *L' Ardita*, mereixent los honors de la repetició per lo magistralment que lo cantá.

La nit del benefici de la primera batllarina Sra. Sozo 's vegé sumament concorregut y la beneficiada fou objecte d' una ovació en lo passatemp ballable, titulat: *Sozo-vals*, qu' executá en un dels intermedis acompanyada de 8 batllarinas y del Sr. Borri.

Fou obsequiada ab un sens nombre de regalos y flors.

La nova opereta *La principessa di Trebisonda* obtingué un éxit notable tant per sas escenas cómicas com per lo alegre de sa música, que ni un sol número deixa la marca de fábrica del célebre Offembach.

En lo desempenyo s' hi lluhiren las Sras. Magnani, Balletti y Romano y los Srs. Urbano, Fari y Gordini.

Acabadas las funcions ab que estava contractada la companyia Palombi, avuy inaugura una série de 8, la célebre artista francesa Mme. Montbauzon, ab sas mes celebradas creacions, propositantse no repetirne cap, á fi de donar tota la varietat possible.

NOVETATS

Suposém que la Empresa d' aquest teatro al contractar la «maravella del sigle XIX» ó sia la *orquestra de perros*, ho feu solsament per referencia ó mes ben dit per los elogis de la imparcial prempsa madrilenya; puig á haver fet las gestions de contracta ab verdader coneixement de causa, creyém hauria aplassat lo debut de tan famosa orquesta (sic) pera 'l dia 27 de Decembre, festa dels Sants Ignoscents mártirs.

Lo públich aixís ho compregué y la millor demostració que feu al célebre Levater's, l' amo y senyor de la orquesta, sigué un solemne mutis, si be alguns entusiastas li propinaren uns quants xiulets.

ROMEA

En lo número passat deixarem de consignar per olvit, l' estreno de la pessa *Lo marit de la difunta* efectuat la nit del 28 d' Abril próxim passat.

Dita obreta, primera producció escénica del Sr. Figueras Ribot, revela felissas disposicions pel teatro, puig uneix á una trama sólida, xistes en abundancia, ressentintse no obstant, de la vaguetat en la pintura de characters, defecte que sens dupte esmenará lo Sr. Figueras en obras ulteriors.

Lo próxim dilluns de Pasqua es lo destinat á la clausura d' aquest teatro que fa días porta una vida lánguida á no poguer mes.

Los beneficis tocan també á lo seu terme y per consecuencia la ratxa d' estrenos qu' han semblat no arribarhi á temps.

Fins l' any que vé, si Deu ho vol.

TIVOLI

Te fama la companyia Elias, de ser la primera en Espanya en lo genero cómich-lírich, tant per las verdaderas notabilitats ab que conta com per ser la única que está montada ab la mateixa forma que las mes reputadas estrangeiras, ja que de sa propietat pesseheix repertori, decorat, trajos, atrés etc., etc, pero per acabar de clavar lo sello de única en Espanya li faltava dedicarse al género dramátich y ab las audicions donadrs de *Marina* y últimament de *La Tempestad* ha lograt ferse comparable ab son desempenyo á la del Sr. Berges y en sa época de estreno. Tanta es la maestria ab que executaren sas parts respectivas las senyoretas Riutort y Pretel y Srs. Pinedo, Alcántara, Banquells y Gamero, que notablement dirigits per lo reputat mestre Sr. Pérez Cabrero, lograren continuas ovacions en totas las pessas de tan inspirada obra lírica.

Pera dissapte definitivament se prepara lo re-estreno de *Giroflé-Giroflá* celebrada opereta de Lecocq y que sabem se está ensajant ab tota escrupulositat, per lo que preveyém un altre triunfo per la Empresa y per la companyia.

UN CÓMICH RETIRAT.

Remey per fer venir son

SONET

DESDE la gent pobreta á la gent d' upa tothom quan lo repós per fi ho demana, procura ben dormir, que es costum sana y així 'l neguit del cos se desocupa.

Mes es cosa que á molts los preocupa poguer dormir un ratet de bona gana á voltas perque passí la *galvana*, que un agafa ab la feyna que s' ocupa.

Pero jo, á qui al mon se desespera de no poguer dormir, franch li diré que tinch fet un remey molt bó y bonich.

D' efecte segurissim, de manera que qui vulga dormir .. sols té de fé... llegí un rato los versos que jo escrich.

F. AROLAS BALAGUER

SERVIVUS

Monólech en prosa original

DE

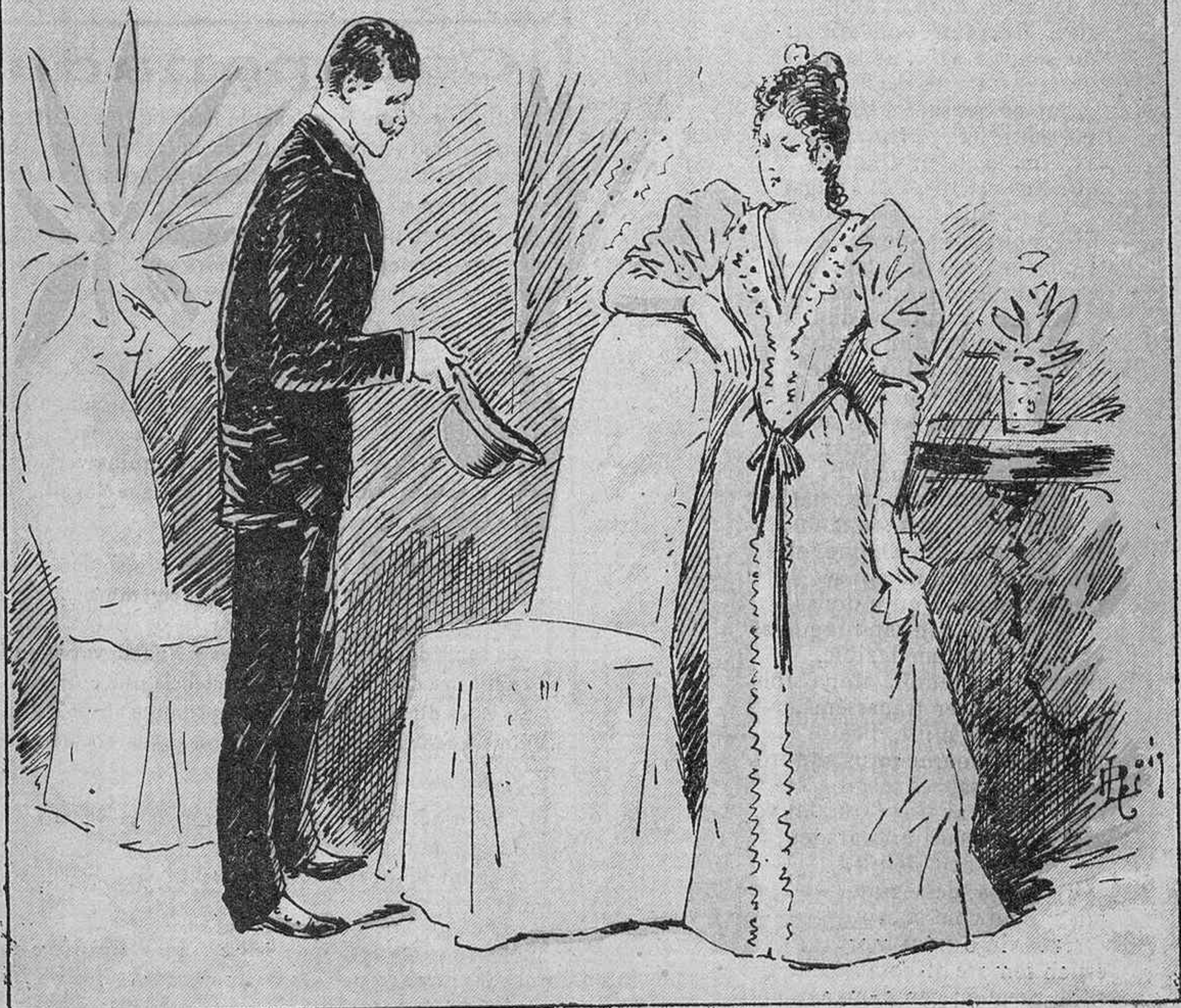
D. J. VIDAL Y JUMBERT

Preu: 2 Rals

ELLS Y ELLAS

—D. Joan, no 'm toqui ab 'l peu,
que la seva dona ho veu.

—Soch casada... senyor Prats!
—Jo també... estém empatats.

ADMIRACIÓ

A las simpáticas senyoretas: EUDALDA, SARA, MARÍA,
TRESETA, LOLA, PIETAT, MARGARIDA y CONXA.

SERAFINS que m' escolteu,
estrellas de dia y nit
que lo meu cor afligit
ab pessigollas guieu;
us admiro, va formal,
d' ensá qu' us miro tan monas
creyeu, passo unas estonas!...
que sembla qu' estich malalt.
No menjo, (sols quan tinch gana)
si dormo, no 'm fa profit,
perque us somnio á la nit
y lo cor meu... us demana.

Creyeume, m' en veig un cove
perque us estimo ab excés...
m' agradan molt y molt mes
que l'home mes guapo y jove.

Per mí, tendres colometas,
sousàngels, no sou personas,
y u trovo casi mes bonas
qu' un plat de bou ab monjetas.

Quan us miro fit á fit,
aixís, de frente, com are,
me sento... ay!... ay la mare!
un malestar, un neguit...

que comensant á suar
y á sentir fret y caló...
ay... m' agafa un tremoló
que fins me tinch d' abrigar.

Y á n' aquí no passa aixó
tinguent aixís al devant
á unas nenas tan... tan... tan...
vaja qu' ho tenen tot bò.

Mireu sols quin be de Deul
quins ullets! quina boqueta!
quin cos!.. y quina maneta!
quins cabells! quins dits! quin peul!

Tot aixó que he dit, no sé
si es capás fins de matar...
ho podrían preguntar
á 'ls homes qu' heu fet mal bé.

Al veureus aixís tan monas,
mes macas... qu' un que jo sé,
me sembla que no pot sé
que las sogras siguin donas.

Al veureus tan sandungueras
ab aquest cos tan flexible,
francament, sembla impossible
que pogueu ser trapasseras...

Pera posar punt, diré
qu' es tant lo que jo us admiro,
tant per vosaltres sospiro,
tant, tant... ay no sé qu' 'm vé!

Deya que tant m' agradeu,
si es de dia com de nit,
avuy, dema, desseguit,
tan si plou com si cau neu,

sigui viu ó sigui mort
estich sempre disposat
si hu pregueu ben demanat
á feus qualsevol favor.

P. COLOMER.

BIBLIOGRAFIA

Durant la passada setmana hem rebut las següents obras:

La serp de la Gelosia, drama en 3 actes y en vers, original de Pere Reig y Fiol, estrenat ab brillant éxit en lo Teatro Catalá (Romea), la nit del 3 Abril passat.

Lo triunf de la veritat, drama en 1 acte y en vers, original de Jaume Espunya Ribot, estrenat ab bon éxit en lo teatre del Centre de Ebanistas de Barcelona en lo mes de Octubre de 1884.

Madre mia! monólech dramátich en vers, original de Alejandro Bocio Hernaez, estrenat ab éxit en lo Teatro Catalá (Romea) la nit del 16 Mars passat.

Ella y Ell en lo Parch, passatemp curt, que de curt no passa, com anomena son autor, D. Pere Reig y Fiol, estrenat ab éxit en la nit del 16 Abril últim.

Lliris d' aygua, aplech de poesias amorosas, original de nostre distingit colaborador Valentí Carné (Un A. Vendrellench), en que un cop mes fa gala de sa prodigiosa fecunditat.

Servius, monólech en prosa original de J. Vidal y Jumbert, estrenat ab brillantíssim éxit en lo teatro del Centre católich de Granollers, y qual lectura 'ns ha impresionat favorablement, puig lo seu autor demostra ademés de grans cualitats d' autor dramátich, ser un gran coneixedor de la época romana.

A tots sos autors respectius los remerciém l' envio, y de pas recomaném ditas obras á nostres apreciables lectors.

Campanadas

Dilluns próxim segon dia de Pasqua, tindrà lloch en lo teatro del Tivoli la inauguració dels concerts matinals per la tan llorejada societat coral *Euterpe de Clavé* ab escullidíssim programa.

Celebrarém que en lo present any, logri la mateixa honra y profit de temporadas anteriors y que alcansin al mateix temps satisfactori éxit las pessas novas que sabém tenen en estudi.

Nostre estimat redactor D. A. Guasch Tombas ha rebut del eminent autor francés D. Alexandre Bisson, autorisació exclusiva pera traduir als idiomas catalá y castellá la preciosa comedia *La famille Pont-Biquet*, quina versió al italiá va darnos últimament á coneixe l' insigne Novelli, recullint merescuts aplausos.

Lo dilluns últim sufrí una dolorosa operació quirúrgica lo nostre amich D. Francesch Aurigemma que continua en estat grave en lo llit del dolor.

Los sabis doctors Srs. Ferreras y Nonell varen donar un'altra mostra del seu saber en la ciencia que cultivan.

En va es dir que desitjém un prompte alivio al Sr. Aurigemma que tantas simpatias conta en la societat barcelonesa.

L' autor del assassinat del carrer de 'n Petritxol es un jove de 24 anys y d' ofici sabater

Lo gremi de sabaters es desgraciat en la estadística criminal.

Los passatjers del vapor *Bellver* van arribar com gallinas muliadas jurant y perjurant alguns d' ells que no tornarán may mes á embarcarse.

Millor dirian: á no deixarse embarcar ó embaucar.

En la Mercería del Sr. Juliá, carrer Conde del Asalto, 24 y en lo kiosco de Tasso, Rambla de las Flors, se segueixen venent ab gran éxit las fotografias mágicas que tant están cridant l'atenció del públich.

Las corridas de toros ab que s'ha inaugurat la Plassa de Figueras va ser rica en peripecias; dos ó tres *diestros* descalabrats y un susto mayúscul per haverse proposat un toro á pendre asiento en lo tendido com qualsevol altre espectador.

Ditxosa festa nacional!...

La distingida societat *Alianza* de Sant Martí de Provensals va posar lo diumenge en escena *Lo mas perdut y Castor y Polux* magníficament desempenyat tot per los sócis de dit centro.

Pera diumenge després de Pasqua prepara la representació de la comedia *Tenorios* del nostre director.

La Societat Ermette Novelli doná la funció próxima pasada posant en escena *El Arcediano de San Gil*, en qual desempenyo lluhiren sas bonas facultats artísticas los senyors Barbosa, Regés (T.), Obea y Regés (A.), secundats per la senyoreta Conxa P. Riutort.

Com á fi de festa va posarse *Un cop de telas* desempenyat magistralment per la Srta. Riutort y lo Sr. Laguna.

Nostre aplauso á tots.

Nunca es tarde cuando llega... si llega.

Los expositors espanyols de Chicago han rebut la noticia de que á la fi rebrán los objectes de la seva pertenenca. Aixís al menos ho ha telegrafiat lo parent de Colón.

¿Ja arribará tot sencer?

¡Vingan tiberis y fora!

Lo diumenge tingué lloch un tech en honor de la Comisió de la Diputació provincial que va aná á Madrid per lo de marras.

Al mateix temps y en lo propi restaurant, qu'era 'l de Fransa, tenia lloch la fartanera tradicional en honor dels poetas premiats en los Jochs Florals.

¡Atissal y després diuhen que á Espanya aném malament ¡Embusteros!

Llegim que en Sabadell s'están fent los preparatius pera la fundació de una societat recreativa, qual ideal será la música y en especialitat la *di cámara*.

¡Música di cámara!

Ja sé á qui contractarán.

Los gossos de Mr. Levater's.

Hasta avuy no hem trovat al fondo del *buzón* una invitació pera assistir al benefici de D. Pere Terrés que va tenir lloch en lo Teatro de «La luz del porvenir» lo 28 del próxim passat Abril.

De tots modos remerciém la galanteria y de pas fem constar que tant la comedia *Tenorios* del nostre director com *El Incógnito* sarsuela dels Srs. Marquet y Vilalta sabém que van conseguir una interpretació magistral.

En lo Certámen literari organiat per la Societat coral «Erato» de Figueras, ha obtingut un premi y un accésit lo nostre amic y colaborador D. Joan Gimferrer. També ha lograt un altre premi nostre distingit colaborador J. Tarré y R.

A abdós poetas los felicitem coralment.

ACUDIT

Una sócia de *carrera* de l'última classe, va deixar com nou á un pobre cabo de brigada.

Quan va estar bo, va trovarla y la va recriminar de mala manera, á lo que va respondrerli, l'horissontal:

—¿Donchs qué volfas per dugas pessetas?

PER QUI PORTI MES PRESSA

DE

D. JOSEPH AMAT

DEL *montón* de comédias en un acte estrenadas en Romea ab una rapidés boija, hi ha que treurer *Per qui porti mes pressa* del reputat autor figuerench qui donaría días de gloria á l'escena catalana si fos menos calmós en *deixarse veurer* de las musas regionals.

Té la obreta un argument senzill, ben filat, ab llenguatge literari qu'acredita una vegada mes la ploma del autor de *Ferma Despoli Forçada*.

L'execució resultá inmillorable y l'autor fou cridat á las taulas.

Telegramas

«Del nostre cable particular»

Orleans, 9—8 matí.—Han comensat las festas en honor de Jo-Ana Larch. Lo coro de la *Palidonia* está ensajant la gran cantata á veus solas: *Quan fou mort lo combregaren*.

B. BUNYOL.

París, 9—9 idem.—Lo día 10 del corrent, 73 aniversari de la mort de Napoleón I, van ser depositadas molts coronas al peu de la columna *Vendome*.

No n'hi havia cap ab los noms de Bruch, Bailén y altres.

Va ser un descuyt.

Corunya, 9.—10 idem.—S prenen grans midas sanitarias, no deixant desembarcar á ningú sense fer quarentena, exceptuant á determinadas personas.

LL. I. DEL EMBUT.

Madrid 9.—11 idem.—Grans banquets!

Cádiz 9.—12 idem.—Grans tiberis... y gana.

Restaurant de Fransa 9.—1 tarde.—¡Tiberis dobles! Provincials y Renaixensos.

CORRESPONDENCIA

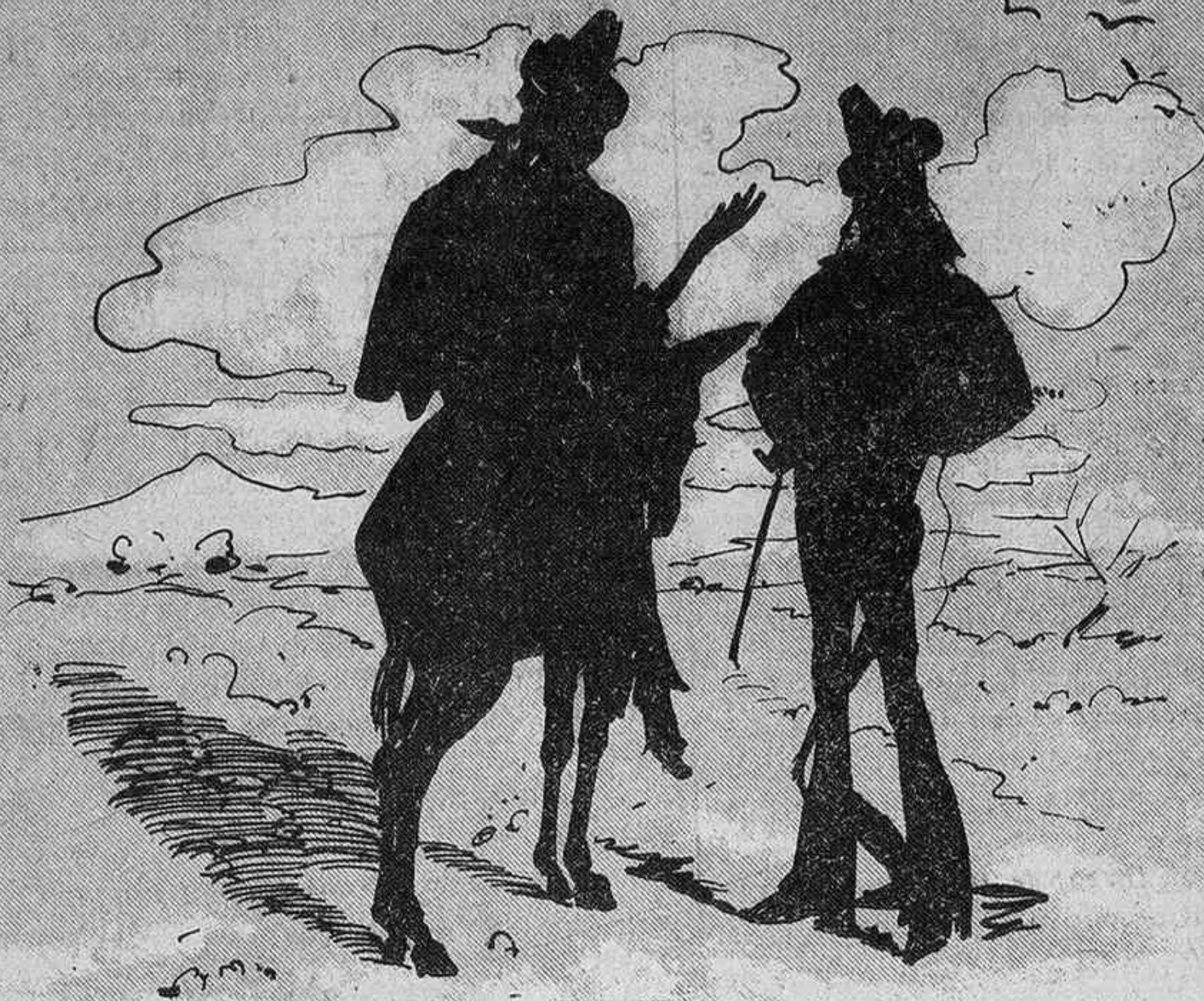
Publicarém lo remés per: Joan Roca, *Tarragona*, Angel Salabert, Joseph Escachs, Isidro Graells, Pepet Miró.

Alguna cosa de: J. Miralles.

Sr. Bonavía: Pera fer ab acert y sense que ningú s'ofengui la descripció de retratos, se fá necessari sia fet de ploma notable y reputada.

Joan del Portalet: ¿Que no te mitxa cana pera medir los versos?

Tot lo demés, que no es poch, es bó... per tirarho al foch.

Quan 's veu aquesta gent,
senyal de pluja ó de vent.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Primera al revés
un mineral es.
es membre segona
que té la persona.
Si no ho has trovat
lo Tot es ciutat.

V. REPUBLICÀ.

TRENCA-CÀPS

T. goma de ral

Formar ab aquestas lletres lo titul
d' un aplaudit drama catalá.

J. ESCOLÀ

INTRÍNGULIS

Buscar un nom que anantli treyent
una lletra per darrera dongui 'ls se-
guents resultats: 1: En las fatxadas n'
hi han; 2: Per tancar se necessita; 3:
En Barcelona n' hi ha; 4: Preposició
castellana; 5: Riu d' Italia; 6: Xifra
romana.

UN ALEGRE.

GEROGLIFICH

X
AIGIIS
RAP
I D I L O L O
R I I S

JOAN DEL PORTALET.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 297

Xarada.—A-ro-ma.
Trenca caps.—San Llorens dels Pi-
teus.
Rombo.—

T
B O T
B O R I A
T O R D E R A
T I E T A
A R A
A

Geroglifich.—Per jardins Granada.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
= 5, Sant Ramón, 5—BARCELONA =

LITOGRAFIA BARCELONESA
DE

RAMON ESTANY
—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan, á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe
de impresos com son tarjetas, facturas, memorandums, sobres, membrets
etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera
anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.
Gran especialitat en carnets pera reunions
y societats.